

Военното разузнаване при комунизма срещу НАТО

Написано от Христо Христов
Неделя, 14 Февруари 2016 18:53

Тази седмица беше [официалната премиера](#) на новия документален сборник „**Военното разузнаване и Варшавският пакт срещу НАТО**”

на Комисията по досиетата, който представям тази неделя в

[електронната библиотека](#)

на

desebg.

com

.

Изданието излиза под №25 от документалната поредица на независимия държавен орган „Из архивите на ДС” и е част от издателската му програма за 2015 г. Документите в него са на [Разузнавателното управление на Генералния щаб](#) (РУ-ГЩ) на БНА – военното разузнаване по времето на комунизма и разкриват неговата дейност срещу НАТО.

Това е едва второто издание, в което са поместени автентични документи на военното разузнаване по време на тоталитарния комунистически режим, когато то е пряко подчинено на съветското ГРУ и напълно зависимо от него в идеологическо, кадрово, оперативно и техническо развитие. През 2012 г. Комисията по досиетата издаде първия сборник с документи на разузнавателните служби на БНА, озаглавен „Военното разузнаване при комунизма.

От тази гледна точка новият сборник е още една важна крачка в осветяването на дейността на РУ-ГЩ, още повече като се има предвид, че и към момента неговия наследник в лицето на служба „Военна информация” зорко брани досиета от времето на комунистическия режим.

Съставителите от Комисията по досиетата подчертават във въведението, че „Военното разузнаване и Варшавският пакт срещу НАТО” е част от международен изследователски проект, озаглавен „Принос към историята на НАТО, видяна през архивите на Варшавския пакт”.

Варшавският пакт или организацията на Варшавския договор, както е известен, е създаден през 1955 г. между страните от съветския лагер (Албания се оттегля през 1961 г., а ГДР се присъединява през 1968 г, бел. ред.) като отговор на създадения 6 години по-рано Северноатлантически пакт (НАТО), а НРБ е членка от самото му

Военното разузнаване при комунизма срещу НАТО

Написано от Христо Христов
Неделя, 14 Февруари 2016 18:53

основаване.

Както беше посочено на официалното представяне на сборника спекулативно е да се определя, че военното разузнаване е водило самостоятелна политика. То е подчинено на съветската политика, спускана на ръководството на БКП и прилагана в България от нея.

Това е важно да се знае, защото в тази зависимост е некоректно да се говори, че военното разузнаване е отговаряло за националната сигурност на страната, в смисъла, в който днес се влагаме в това понятие.

Документите в сборника са систематизирани в три основни направление:

- Ролята и мястото на военните разузнавателни структури в рамките на Варшавския договор, механизмите на взаимодействие и подчиненост;
- Основните насоки за противопоставяне на НАТО, особено в Югоизточна Европа;
- Нови данни, свързани с историческото развитие на НАТО.

Архивните документи разкриват слабата организация и взаимодействие между военните разузнавания на съветския блок до края на 60-те години.

След това РУ-ГЩ успява да изгради задгранични резидентури в общо 17 държави, повечето от които в страни от Западна Европа. За специалистите интерес ще представляват документите на военното разузнаване и работата му срещу страни-членки на НАТО като Гърция и Турция.

През 1981 г. РУ-ГЩ е включено от съветска страна в зададената от съветското ръководство на ГРУ и КГБ постоянно действаща операция „ВРЯН” (внезапно ракетно-ядрено нападение), чията задача е да се събира информация за разкриване на замислите на САЩ и страните-членки на НАТО да използват ядрено оръжие срещу СССР.

Военното разузнаване при комунизма срещу НАТО

Написано от Христо Христов
Неделя, 14 Февруари 2016 18:53

В книжното издание на сборника са включени общо 123 документи, а в разширеното му електронно издание – общо 160 документи. Както и останалите сборници на Комисията и този се разпространява безплатно, а електронната му версия може да бъде намерена на сайта на Комисията (comdos.bg).

„Военното разузнаване и Варшавският пакт срещу НАТО”, издание на Комисията по досиетата, 2015 г., 503 страници.